

Motion till riksdagen 2019/20:2668

av **Louise Meijer m.fl. (M)**

Jakt och viltvård

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Svenska Jägareförbundet ska fortsätta att ha intakt ansvar för det allmänna uppdraget och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att värna den svenska jakten och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ersättning till jägarna vid trafikeftersök och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över organisationers minsta storlek för att ha talerätt i frågor om skydds- och licensjakt och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av reglerna avseende ersättning vid skyddsjakt utan att decentraliseringen av viltförvaltningen påverkas negativt och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge länsstyrelserna i uppdrag att agera förebyggande för att minska antalet rovdjursangrepp och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska säkerställa att riksdagens beslut om en vargförvaltning med 170 individer efterlevs, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i EU ska verka för att bilagorna i art- och habitatdirektivet uppdateras så att vargens skyddsstatus ändras, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska verka för ökad flexibilitet i genomförandet av art- och habitatdirektivet med hänsyn till specifika nationella omständigheter och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i EU ska verka för att art- och habitat- och fågeldirektiven revideras i syfte att göra dem mer ändamålsenliga och tillkännager detta för regeringen.

11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förändra viltförvaltningsdelegationernas mandat, beslutanderätt, befogenheter och sammansättning och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förenkla skydds jakt på icke-jaktbara arter som trana och svan och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förenklingar för försäljning av viltkött och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för fler inlämningsställen och vilthanteringsanläggningar och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hanteringen av slaktavfall från vilt för att underlätta för mindre vilthanteringsanläggningar och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att handläggningen av vapenärenden bör skyndas på och att servicegarantier bör införas tillsammans med ett skydd mot ekonomiska förluster och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar för att skapa ett regelverk som inte försvårar för jakt och sportskyttar i onödan och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att öka möjligheterna att förvara vapen på ett säkert sätt om man regelmässigt jagar på andra orter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska säkerställa att vapendirektivet implementeras i Sverige så att det inte i onödan innebär några försämringar eller försvårar för laglydiga jägare och sportskyttar, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att slopa kravet på förnyande av tillstånd vart femte år för innehav av helautomatiska vapen och enhandsvapen och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge godkända vapenhandlare en auktorisering som ger dem möjlighet att under vissa förutsättningar godkänna vapenlicenser och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att när det gäller kraven för målskyttevapen ersätta synnerliga skäl med särskilda skäl och definiera det senare i lag eller förordning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ansvaret för tillsynen och tillståndsprövningen av landets skyttebanor ska utredas och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utökad jakt på skarv och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa regionala förvaltningsplaner för skarven i alla län i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skydds jakt på skarv ska tillåtas i fiskeområden under fredningstider och tillkännager detta för regeringen.

27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att handel med sälprodukter åter ska tillåtas och tillkännager detta för regeringen.
28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i EU ska verka för att medel ur Europeiska havs- och fiskerifonden ska kunna betalas ut för jakt på skarv och säl och tillkännager detta för regeringen.

Jaktens myndighetsstruktur och ansvarsfördelning

Idag ligger en stor del av myndighetsansvaret för jakt- och viltförvaltningsfrågor hos Naturvårdsverket, inklusive rovdjursfrågor. Även Jordbruksverket och Skogsstyrelsen har ansvar för delar av jakt- och viltförvaltningen. Detta delade ansvar har medfört att jakt- och viltförvaltningen inte alltid har varit fullt så sammanhållen och effektiv som den borde vara, vilket har lett till missnöje. Bland annat därför tillsatte alliansregeringen Jaktlagsutredningen, vilken hade som deluppdrag att se över myndighetsstrukturen för jakt och viltvård samt att återkomma med förslag till moderniseringar av förvaltningen. Jaktlagsutredningen avslutades i förtid av den nuvarande regeringen, vilket vi är kritiska till. Efter ett utskottsinitiativ (2014/15:MJU9, punkt 1) beslutade riksdagen att regeringen ska slutföra vissa av delutredningarna från Jaktlagsutredningen.

Jaktlagsutredningen föreslog att en ny myndighet, med helhetsansvar för viltförvaltning och jaktfrågor, ska inrättas. Med en ny viltmyndighet skulle det bli enklare att få en god överblick och en balans mellan olika intressen. Under riksmötet 2014/15 tog miljö- och jordbruksutskottet ett utskottsinitiativ (2014/15:MJU9, punkt 2), som fick stöd av en majoritet i riksdagen, om att regeringen snarast ska inrätta en ny myndighet med ansvar för viltförvaltning och jaktfrågor. Regeringen har dessvärre varit senfärdig i att bemöta båda dessa tillkännagivanden. Enligt skrivelse 75 (2016/17:75) bereds frågorna fortfarande. Vi är mycket kritiska till att regeringen drar ut på tiden och inte återkommer till riksdagen med förslag i enlighet med tillkännagivandena.

Svenska Jägareförbundets arbete enligt det allmänna uppdraget fungerar väl och utförs på ett både effektivt och ansvarsfullt sätt. Det allmänna uppdraget är ett bra exempel på ett gott samarbete mellan det civila samhället och myndigheter. Genom det allmänna uppdraget får staten tillgång till det nätverk Svenska Jägareförbundet har och når därmed ut till en stor del jägare på ett kostnadseffektivt sätt. Det bör övervägas om det allmänna uppdraget ska ges i fleråriga perioder. Vi anser att Svenska Jägareförbundet fortsatt ska ha intakt ansvar för det allmänna uppdraget.

Värna den svenska jakten

Jägarnas insatser är av yttersta vikt för den svenska viltvården. Tack vare jägarnas frivilliga insatser har vi livskraftiga viltstammar i landet. Jägarna bidrar med allt från att inventera vilt till att stödutfodra viltet vintertid. En annan viktig insats är att jägarna genom jakt hindrar invasiva viltarters framfart, liksom flera farliga parasiter som kommer med främmande vilt.

Moderaterna vill understryka vikten av att värna jägarnas intressen, både på nationell nivå och på EU-nivå. Bland annat kan det senaste årets tänkta förändringar av EU:s vapendirektiv nämnas. I samband med hanteringen av frågan var regeringens och dess representanters arbete för att värna de svenska jägarna omgivet av otydligheter.

Först efter påtryckningar från riksdagen började regeringen tydligare verka för att de föreslagna förändringarna inte skulle påverka jägarna. I den fortsatta hanteringen av vapenfrågan måste regeringen värna de svenska jägarna.

Frågan om den svenska fjälljakten har varit mycket uppmärksam. Det står klart att jakten även framöver måste bedrivas på ett hållbart sätt, något som ställer stora krav på jaktarrangörer och guider. Det är oklart om den väg regeringen nu har valt är förenlig med EU-rätten.

Tack vare jägarnas insatser vid trafikeftersök förkortas många djurs lidande. Det här är en samhällsuppgift som jägarna skött på ett bra sätt under lång tid. Jägarna ställer upp dygnet runt årets alla dagar. Vi anser att de ersättningar som kommer jägarna tillgodo för detta är för låga och bör höjas.

En hållbar rovdjurspolitik

Tack vare en framgångsrik rovdjurspolitik har våra fem stora rovdjur – björn, varg, lodjur, järv och kungsörn – idag gynnsam bevarandestatus i Sverige. Med fler rovdjur, som etablerar sig i fler områden, ökar samtidigt konflikterna med människan. Alliansregeringen tog därför, med stöd ur omfattande forskning, fram en ny och hållbar rovdjurspolitik. Rovdjurspolitikens målsättning är att de svenska rovdjuren ska kunna uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus enligt art- och habitatdirektivet, samtidigt som tamdjurshållning inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn tas.

Den av riksdagen antagna rovdjurspolitiken omfattar bland annat att beslut om licensjakt och skydds jakt delegeras från Naturvårdsverket till länsstyrelserna. Detta är särskilt viktigt i områden med stora rovdjurspopulationer, där tamboskap ofta angrips av exempelvis varg. En starkare lokal förankring av beslut om licensjakt och skydds jakt medför bättre förutsättningar för att uppnå balans mellan upprätthållande av gynnsam bevarandestatus och hänsyn till dem som bor och verkar på landsbygden. Vi anser att den beslutade rovdjurspolitiken fortsatt ska ligga fast, vilket också riksdagen har tillkännagivit till regeringen. Det är helt avgörande för vargförvaltningens legitimitet att riksdagens beslut om vargstammens storlek efterlevs i praktiken.

Detta blir andra året i rad som det inte blir någon licensjakt på varg, trots att antalet vargar beräknas vara långt större än antalet riksdagen kommit överens om. Det är oacceptabelt och måste ändras. Vi tror att vargstammen behöver minskas till riksdagens nedre mål 170 stycken under en tid, för att minska koncentrationen där den är som högst men också för att bygga upp acceptansen för den förda rovdjursförvaltningen. Missnöjet är nu stort och risken för en ökad illegal vargjakt är överhängande. Illegal jakt är aldrig acceptabelt men när människor känner stark misstro mot staten och dess förvaltning är det stor risk att det medlet används. Den framtida förvaltningen behöver bättre harmoniseras med de människor som skall leva och verka i vargområden.

Vi vill också understryka att riksdagen beslutat att fördelningen av rovdjur ska vara jämnt spridd över Sverige. Genom domstolsbeslut har ordningen för överprövning av beslut om skydds- och licensjakt nyligen ändrats, med följd att överklaganden ska gå till allmän förvaltningsdomstol. Det är olyckligt, eftersom framförallt skydds jakt, men även licensjakt, riskerar att inte kunna genomföras inom utsatt tid. Högsta förvaltningsdomstolens dom från vintern 2016 om licensjakten på varg i Värmland ska också tas i beaktande och förhoppningsvis kommer denna leda till snabbare prövningar i underinstanserna.

Sverige behöver omgående agera i EU för att på sikt få till stånd en förändring i art- och habitat- och fågeldirektiven. Bilagorna i art- och habitat- och fågeldirektiven styr olika arters skyddsstatus. I praktiken är bilagorna statiska och arternas skyddsstatus har inte ändrats sedan direktiven trädde i kraft i början på 90-talet respektive slutet på 70-talet. Till att börja med behövs ökad flexibilitet i genomförandet av direktiven, i linje med Europaparlamentets resolution från 2017. Vargens skyddsstatus behöver ändras från strikt skyddad för att förvaltningen av vargen i Sverige ska bli mer ändamålsenlig. På sikt måste Sverige verka för att direktiven revideras i syfte att göra dem ändamålsenliga.

Århuskonventionen

Beslut om svensk jakt ska fattas i Sverige. Vi vill att licensjakt efter varg ska tillåtas under förutsättning att vi kan garantera en livskraftig vargstam med god genetisk status, vilket omfattande forskning visar att den i dagsläget har.

Det är en allmän förvaltningsrättslig princip att en enskild har rätt till rättslig prövning av en förvaltningsmyndighets beslut om den enskilde är berörd och beslutet har gått honom eller henne emot. Sverige är sedan år 2005 part i Århuskonventionen, konventionen om rätten till information från offentliga myndigheter, rätten att delta i beslutsprocesser och rätten till rättslig prövning i miljöfrågor.

Vi står bakom Århuskonventionen. Samtidigt ser vi en risk att demokratiskt fattade beslut gällande till exempel licensjakt och skydds jakt efter varg kan komma att fördröjas på grund av rättsliga prövningar och den talerätt som Århuskonventionen innebär.

Det är viktigt att överklagningsinstrumenten används ansvarsfullt så att värdet av dem inte urholkas över tid. Dock förekommer det vissa problem med överklaganden som fördröjer skydds jaktbeslut, eftersom det ligger i skydds jaktens natur att den bör bedrivas omgående. Organisationskraven för miljöorganisationers rätt att nyttja talerätten bör därför ses över. Idag krävs att en miljöorganisation ska ha minst 100 medlemmar för att kunna använda sin talerätt. Moderaterna anser att kravet på lägsta medlemsantal bör höjas för att på så sätt göra verktyget mer proportionerligt i förhållande till dess effekter. Det har även förekommit uppgifter om att överklaganden skett eller skulle kunna ske via namninsamlingar eller grupper på sociala medier, och det är därför angeläget att klargöra att det endast är etablerade organisationer med organisationsnummer, stadgar och medlemsförteckningar som kan utgöra part i en överklagan.

Ersättning vid skydds jakt

Decentraliseringen av viltförvaltningen är viktig, genom att den flyttar viktiga beslut om jakt, viltvård och rovdjursförvaltning närmare de som berörs samtidigt som ett skyndsamt agerande möjliggörs. Samtidigt finns brister i länsstyrelsernas beslutanderätt för skydds jakt. Länsstyrelserna har beslutanderätt för skydds jakt och bestämmer också om de bör verkställa eller betala för skydds jakten. Enligt rådande lagstiftning har länsstyrelserna möjlighet att avstå från ersättning och genomförande av skydds jakt. Det kan vara problematiskt då exempelvis en varg vandrar över länsgränser och länsstyrelserna fattar olika beslut beträffande ersättning för skydds jakt på samma varg. I sådana fall

riskerar avgörandet om huruvida ersättning för skyddsjakten ska utgå till jägaren att bero på geografisk plats och inte ursprungligt beslut. Detta system kan upplevas som godtyckligt och orättvist för den jägare som skjuter en varg under pågående skydds jakt på ”fel” sida av länsgränsen. Att mista tamdjur är en stor påfrestning för lantbrukaren och att därefter gå miste om ersättning för avsatt tid och utestående kostnader, beroende på länsstyrelsernas olika beslut, gör skadan än värre. Därför vore en översyn av reglerna för ersättning vid skydds jakt önskvärd i syfte att skapa ett rättvist system. Förslagsvis bör ett beslut om skydds jakt och ersättning som fattats av en länsstyrelse med automatik gälla även i angränsande län. Syftet med decentraliseringsprocessen i Alliansens rovdjursproposition var att beslut ska fattas närmare de människor som berörs. Dock är det viktigt att besluten bygger på likvärdiga grunder över hela landet.

Ersättningsnivåerna för rovdjursangrepp

När tamboskapsägare får sina djur rivna eller dödade av rovdjur är det i sig en fruktansvärd händelse. Därför är en fungerande och effektiv skydds jakt på enskilda rovdjur nödvändig, liksom licensjakt som syftar till att minska rovdjurstrycket i de områden där det är som störst. Vi anser inte att det är rimligt att tamboskapsägaren ska lida ekonomisk skada på grund av rovdjursangrepp som man inte har möjlighet att värja sig emot. Ersättningsnivåerna för de tamboskapsägare som drabbas av rovdjursangrepp måste ligga i nivå med de faktiska kostnaderna. Skäliga ersättningsnivåer är ett viktigt verktyg för att nå ökad acceptans för rovdjurens närvaro. Genom att ge länsstyrelserna i uppdrag att vidta förebyggande åtgärder mot rovdjursangrepp kan sådana ytterligare stävjas i områden med växande rovdjursstammar. Vi anser att den möjligheten bör övervägas.

Förstärka viltförvaltningsdelegationerna

Alliansregeringen beslutade att införa viltförvaltningsdelegationer i varje län, som ett led i att flytta beslut närmare dem som berörs och för att möta de ökande utmaningarna när det gäller viltförvaltning. Olika delar av landet har olika sammansättning av viltstammarna. I en del län utgör ökande viltstammar den största utmaningen, medan andra känner av ökade rovdjursstammar och deras effekter på samhälle, tamboskap och klövvilt.

Genom inrättandet av viltförvaltningsdelegationer har en del beslutsmakt flyttats över till detta organ, i vilket representanter från de politiska partierna, myndigheter och intresseorganisationer sitter. Viltförvaltningsdelegationerna har beslutanderätt i övergripande frågor om viltförvaltningen. Dock är det inte tydligt definierat vad dessa övergripande frågor innebär.

Riksdagen tillkännagav i april 2015 för regeringen att viltförvaltningsdelegationerna ska stärkas (2014/15: MJU12), [att det bör] ”göras en översyn av huruvida det är möjligt att förtydliga viltförvaltningsdelegationernas mandat och beslutanderätt samt om möjligt förstärka deras befogenheter som ett steg i arbetet med decentralisering och delegering av beslut”. I skrivelse 75 har regeringen hänvisat till att en genomlysning av viltförvaltningsdelegationerna görs, men insynen i det arbetet har varit mycket begränsad.

Vid regeringens sammanträde den 23 februari 2017 beslutades om förändring av förordningen (2009:1474) om viltförvaltningsdelegationer. Beslutet innebär att viltförvaltningsdelegationernas sammansättning förändras, så att det så kallade miljö- och naturvårdsintresset får ett ökat mandat i viltförvaltningsdelegationernas beslut samt ytterligare ett mandat bereds åt naturturismen. Det ökade inflytandet för miljö- och naturvårdsintresset orsakar en skev proportionalitet gentemot äganderätten samt jakt- och viltvårdsintresset, som fortsatt bara har en representant i viltförvaltningsdelegationerna. Det är i grunden orimligt med tanke på att jakt- och viltvårdsintresset är den grupp som lever närmast viltet och också ansvarar för att förvalta det.

Syftet med att inrätta viltförvaltningsdelegationerna var att stärka den lokala förankringen i beslut om jakt och viltvård bland de människor som berörs av framför allt rovviltet. Genom regeringens agerande kommer viltförvaltningsdelegationernas mandat och beslutanderätt att bli mindre tydliga och steg mot ökad centralisering tas, i direkt strid med riksdagens tillkännagivande. Viltförvaltningsdelegationerna blir genom regeringens agerande mer av diskussionsklubbar, i vilka samsyn och pragmatiska lösningar för beslut om viltförvaltning knappast kommer att kunna fattas. Förändringar med följande inriktning bör därför genomföras av regeringen: Viltförvaltningsdelegationerna måste kunna fatta beslut och inte bara fungera som rådgivande instans åt landshövdingen. De måste ha både befogenhet och förmåga att kunna fatta riktiga beslut om skydds- och licensjakt, i syfte att både värna viltstammarnas gynnsamma bevarandestatus och ta hänsyn till socioekonomiska aspekter. För det krävs en återgång till den tidigare, mer balanserade sammansättningen. Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

Växande viltstammar

De svenska viltstammarna har under de senaste åren växt kraftfullt och det har aldrig funnits så mycket vilt i Sverige som idag. Detta gäller inte bara vildsvin utan även kronvilt och annat klövvilt såsom älg. Detta är förstas positivt men samtidigt för det med sig ett antal nackdelar. Det har nog undgått få vilka skador de växande vildsvinstammarna orsakar men även älg och kronvilt kan medföra omfattande skador, särskilt på skogsmark och nya plantor för mycket stora värden. Det är viktigt att vi hittar en balans och att viltförvaltningsdelegationerna tar detta i beaktande i sitt arbete.

Regeringen presenterade under 2016 en proposition om vildsvin och viltskador. Denna avvisades dock av riksdagen då förslaget var obalanserat och innehöll brister. Alliansen fick även igenom ett tillkännagivande där regeringen fick i uppdrag att återkomma till riksdagen med ett reformerat förslag som bättre balanserade de olika intressena. Regeringen har ännu inte återkommit till riksdagen med ett nytt förslag.

För jordbruket är idag betande fåglar ett stort problem som orsakar skador till stora värden. Problemet ökar fort och därför behöver det bli enklare att få skyddsjakt på icke jaktbara arter t.ex. trana och svan. De resurspersoner som finns hos länsstyrelserna för att skrämna fåglar räcker inte till. Därför behöver processen med att få till skyddsjakt bli enklare och snabbare. Stammarna av vissa betande fåglar börjar bli så stora att de hotar den biologiska mångfalden.

Förenkla jägarnas möjligheter att sälja sitt kött

I Sverige har vildsvinsstammen vuxit explosionsartat de senaste 20 åren, vilket orsakar problem för många lantbrukare som får sina jordbruksgrödor förstörda när vildsvinen bökär efter föda. I Sverige beräknas vi ha mellan 200 000 och 300 000 vildsvin. Förmodligen kommer stammen att fortsätta öka och sprida sig, och vi är bara i början av vildsvinens utbredning. Vildsvinens höga förökningstakt medför att en lokal population kan fördubblas årligen under gynnsamma förhållanden. Tack vare vildsvinens förökningstakt finns det stora möjligheter att öka avskjutningen av djuren och få ut mer kött på marknaden, men då måste det löna sig att fälla vildsvinet och sedan sälja köttet.

Om köttet är för egen konsumtion kan jägaren själv ta ett trikinprov och skicka in till ett godkänt laboratorium. Om köttet ska säljas vidare måste en vilthanteringsanläggning, det vill säga slakterier för vilt som är godkända av Livsmedelsverket, hantera köttet och det måste besiktigas av legitimerade veterinärer, anställda av Livsmedelsverket. Detta för att säkerställa att vildsvinskött som kommer ut på marknaden är fritt från trikiner.

I grunden är en säker livsmedelshantering viktig; människor måste känna sig trygga med maten de äter. Problemet är att avsättningsmöjligheterna för vildsvinsköttet är begränsade med nuvarande krav på att köttet måste gå via vilthanteringsanläggning, eftersom många har långt till närmsta anläggning och eftersom priset som anläggningarna betalar kan upplevas som för lågt för att skapa incitament för jakt.

Vi föreslår därför att jägare ska få sälja mindre mängder av vildsvinskött direkt till konsument, endast med krav att det är testat för trikiner på samma sätt som jägare idag själva gör för egenkonsumtion och att de jägare som säljer kött vidare kan presentera intyg på att köttet testats för trikiner. Trikinestet är enkelt att ta och kostar drygt 100 kronor.

Eftersom jägare enligt vårt förslag endast ska få lov att sälja direkt till konsument kommer det att röra sig om småskalig försäljning, och berörda jägare kommer att kunna hållas direkt ansvariga för det kött de säljer. Det enkla provet, den låga kostnaden, småskaligheten och det direkta ansvaret talar för att jägare inte kommer finna någon anledning att missköta sitt ansvar och inte trikinestata köttet innan försäljning. Det kan dock finnas skäl att överväga huruvida jägaren måste genomgå en viltundersökningsutbildning med ett avsnitt om trikiner för att få sälja vildsvinskött. Detta för att säkerställa att berörda jägare har erforderlig kunskap för att säkerställa en fortsatt hög livsmedelssäkerhet.

Vidare bör lokala restauranger och näringsidkare enligt tysk modell beredas möjlighet att köpa viltkött direkt från jägare. Detta bör tillåtas förutsatt att köttet är testat där så krävs, samt att jägare som i mindre skala önskar sälja direkt till näringsidkare och restauranger är registrerade hos den kommun där vilthantering sker för att på så vis möjliggöra förenklade kontroller. Vi vill utreda om den mängden går att öka utan att jägarna behöver beskattas för det.

Ökad kapacitet för slakt av vilt och ökad efterfrågan på viltkött

Genom att öka efterfrågan på viltkött kan vi stimulera till mer jakt. Viltkött är klimatsmart och vi vill därför verka för att öka efterfrågan på och kunskapen om viltkött i de offentliga köken. Inom vård, skola och omsorg serveras varje dag omkring 4,5 miljoner måltider. Om kommuner och landsting upphandlade mer viltkött, särskilt vildsvinskött,

skulle efterfrågan öka, vilket i sin tur skulle betyda att jägaren kan få bättre betalt för köttet och att intresset för vildsvinsjakt sannolikt ökar. Vi ser gärna att fler kommuner och landsting upphandlar viltkött till de offentliga köken.

För att det ska vara möjligt att på ett bra sätt kunna få ut mer viltkött till konsumentledet behövs en högre kapacitet för bland annat trikontestning och slakt. Vi anser att regeringen bör verka för fler vilthanteringsanläggningar i hela landet, för att möta ett växande behov för säker hantering och slakt av vilt.

I arbetet med att öka konsumtionen av viltkött är det angeläget att se över hur hanteringen av viltavfall kan förbättras. Tidigare var det tillåtet för vilthanteringsanläggningarna att gräva ner slaktavfallet från vilt eftersom slaktavfall från vilt anses ha en låg risk för sjukdomar. Det har dock skett en lagändring som tvingar vilthanteringsanläggningarna att föra slaktavfallet till destruktion. Det innebär en relativt hög kostnad vad gäller både transport och därefter destruktion. Det kan vara särskilt problematiskt för de mindre vilthanteringsanläggningarna där dessa kostnader blir för tunga att bära.

Det är viktigt att vi har vilthanteringsanläggningar i hela landet för att på ett bra sätt kunna få ut mer vilt till konsumentledet. Därför föreslår vi att en väl avvägd gräns införs vad gäller hantering av slaktavfall så att de mindre vilthanteringsanläggningarna kan få ett undantag från lagen och därmed kan gräva ner slaktavfall. Ett annat alternativ för att minska slaktavfallskostnaderna är att se över lagstiftningen om vad som får rötas till biogas.

Förenklad hantering av legala vapen

Sverige har en restriktiv vapenlagstiftning med en av Europas mest omfattande utbildningar för att få köpa och använda vapen. Det är viktigt med både klara och tydliga regler och att en ordentlig vandelsprövning görs av dem som söker vapenlicens. Samtidigt är det viktigt att samhället inte i onödan lägger hinder i vägen för skötsamma jägare och skyttar.

Jakt och målskytte är djupt förankrade i det svenska samhället och en del av folkrorelserna. För många människor är jakten en livsstil och kan avgöra valet av bostadsort. Även det renodlade målskyttet engagerar många och har en traditionell koppling till både polis, totalförsvaret och idrottsrörelsen.

Handläggningstiderna för vapenärenden inom stora delar av polisväsendet har blivit oacceptabelt långa. I delar av landet förekommer handläggningstider på många månader. Justitieombudsmannen (JO) har kritiserat polisen för detta och påpekat att det är särskilt viktigt att licenshanteringen fungerar eftersom både jägare, skyttar och vapenhandeln direkt drabbas om ansökningarna inte handläggs snabbt och effektivt. För Sveriges vapenhandlare innebär de långa handläggningstiderna att de inte kan ta betalt för sålda vapen och inte heller ta in nya i lagret. Ett annat problem är att regelverken ibland tillämpas på olika sätt i landet.

Handläggningen av vapenärenden behöver snabbas på och servicegarantier införas för att säkerställa en effektiv och rättssäker myndighetsutövning. Det är viktigt att den myndighet som sköter licenshanteringen har välutbildad och kunnig personal och att modern digital teknik används för att ärendehanteringen ska gå snabbt och smidigt. En översyn av vapenlagstiftningen och det samlade regelverket för tillståndsgivning och innehav av legala vapen och vapendelar behövs för att skapa ett regelverk som underlättar för jägare, sportskyttar och samlare.

I samband med att vapenlagstiftningen ses över bör det utredas om det är möjligt att tillåta personer och skytteföreningar att inneha fler vapen för jakt och sportskytte, i överensstämmelse med det tillkännagivande om ett utökat antal vapen i vapengarderob som riksdagen riktade till regeringen i juni i år. Nuvarande extra motivering inför det femte och sjätte vapnet i vapengarderoben är krånglig och svår och bör tas bort. Jaktvapen bör även få användas på tävling eftersom det underlättar för och uppmuntrar jägare att träna och bli goda skyttar.

Även i övrigt bör det utredas om det går att underlätta regelverken för jägare och skytterörelserna. Reglerna bör också skydda de inblandade från förluster relaterade till exempelvis omotiverat långa handläggningstider.

För att förenkla för svenska och utländska jägare och skyttar samt jaktturism vill Moderaterna att Sverige ska erkänna EU:s vapenpass. Förvaring av det egna vapnet hos en annan person kräver idag tillstånd. Det är dock viktigt att regelverket erbjuder flexibilitet för de som exempelvis regelmässigt jagar eller är delaktiga i sportskytte-tävlingar/arrangemang på andra orter än där de är bosatta. En översyn bör underlätta både för att kunna förvara vapen hos annan och för att lättare kunna låna vapen av annan vid jakt och sportskytte. Att vapnet förvaras på ett säkert sätt där jakten eller sportskytteutövandet sker i stället för att transporteras över långa avstånd kan ur säkerhetssynpunkt i många fall vara en fördel.

Moderaterna menar vidare att vapendirektivets implementering i svensk lag inte får gå längre än EU-direktivet kräver. Vi moderater är tydliga med att vi inte kommer att ställa oss bakom en överimplementering av vapendirektivet. Nu ser vi hur regeringen trots allt förefaller gå fram med ett förslag som i onödan försvårar för laglydiga jägare och sportskyttar. Alla sådana förslag kommer vi moderater att arbeta för att stoppa.

Moderaterna är positiva till att behandla ljuddämpare som ammunition och därmed slopa det särskilda tillståndet för ljuddämpare. Det innebär en lättnad i förhållande till nuvarande reglering. Detta skulle samtidigt ta bort en arbetsbörda för tillståndsmyndigheten.

Moderaterna är kritiska till förnyande av tillstånd vart femte år för innehav av helautomatiska vapen och enhandsvapen och vill överväga att slopa kravet, i enlighet med det tillkännagivande riksdagen har riktat till regeringen.

Vidare föreslår vi att man ger vapenhandlare som har genomgått nödvändig utbildning och är godkända vapenhandlare en auktorisering som ger möjlighet att direkt lämna ut licenser vid exempelvis byte av vapen i samma vapenklass eller inom vapengarderoben. Detta bör kunna ske direkt över disk, genom ett enkelt digitalt anmälningsförfarande till myndigheten. Detta skulle både effektivisera vapenhanteringen, minska kostnaderna och ta bort långa handläggningstider. Vid ansökningar om vapenlicens som kräver utredning ska ansökan om vapenlicens som vanligt skickas in till ansvarig myndighet.

Lagtexten för sportskyttevapen bör ersättas; kravet på att synnerliga skäl ska föreligga vid ansökan om licens på målskyttevapen bör ändras till särskilda skäl och införas och definieras i lag eller förordning. Kravet på synnerliga skäl är oftast ett uttryck för ett extremt undantagsförfarande och är därför en helt orimligt lagtext när det gäller en folksport som skytte. Denna ändring skulle dessutom minska arbetsbördan för tillståndsmyndigheten.

Polisen har bristande resurser och brist på poliser som kan bekämpa brottsligheten. Därför måste man pröva olika verksamheter inom polisen som borde kunna utföras av andra. En sådan uppgift är tillsynen och tillståndsprövningen av landets skjutbanor.

Denna tillsyn sköttes tidigare av något som kallades Statens skytteombud som var ett samarbete mellan Försvarsmakten och skytteföreningarna. Detta fungerade mycket bra under lång tid men på grund av resursbrist drog sig Försvarsmakten ur detta arbete. Landets skyttebanor och skytteföreningar fungerar idag bra; skjutbanorna används av både Försvarsmakten, jägarna, polisen och sportskyttet. Om polisen skulle arbeta med denna tillsyn och tillståndsprövning kommer det att krävas både ekonomiska resurser, arbetstimmar och nya utbildningar för polisen vilket skulle vara onödigt i en redan hårt pressad situation.

Därför föreslår vi att tillsynen och tillståndsprövningen av skjutbanor utreds.

Jaktinsatser för att minska fiskets förluster

Yrkesfiskarna i Sverige verkar i en kraftigt konkurrensutsatt bransch. Dessutom är fiskbestånden i många av de svenska fiskevattnen svaga. Det beror till stor del på ett alltför intensivt fiske och andra mänskliga verksamheter som skadar fiskbestånden. Dock har de väl etablerade stammarna av säl och skarv i Östersjön och Västerhavet också en betydande inverkan på fiskbestånden. Dels äter säl och skarv stora mängder av den fisk som även yrkesfiskare fiskar efter, dels orsakar säl och skarv skador på redskap, som måste lagas eller ersättas, vilket medför extra kostnader för yrkesfisket. Dessutom innebär stora skarvkolonier att växtligheten lokalt kan ta stor skada. För att komma tillrätta med detta problem anser vi att jakten på säl och skarv måste utökas och vara beståndsreglerande. Det är därför bra att regeringen har ställt sig bakom att införa licensjakt på säl, efter att Moderaterna varit drivande och riksdagen uppmanat regeringen i ett tillkännagivande.

Vad gäller skarven behöver regionala förvaltningsplaner inrättas i alla berörda län i Sverige för att förvaltningen ska fungera bättre. Därtill bör skyddsjakt tillåtas på skarv i fiskeområden under fredningstider. Om inte fiskare tillåts fiska måste möjligheterna att förhindra skarven från att fånga fisk förbättras.

Sälprodukter

Säljakt har i Sverige bedrivits sedan urminnes tider och pågår fortfarande idag. Dagens jakt är begränsad och är inriktad på att begränsa sälarnas skador på fisket. En viktig del av jakten är tillvaratagandet av sälen. Kött, späck och skinn är de delar som främst tas tillvara och används för eget bruk eller saluföring. Tillvaratagandet är en del i det hållbara nyttjandet och det har även genomförts EU-finansierade projekt för att ytterligare utveckla tillvaratagandet. Det nyttjandet är dock hotat idag. År 2008 infördes ett förbud mot handel med sälprodukter men genom ett undantag kunde handeln fortsätta i Sverige. Det svenska undantaget är dock avskaffat eftersom det anses strida mot WTO-lagstiftning och EU har uppmanats av WTO att ändra sin lagstiftning.

Avsaknaden av ett ändamålsenligt undantag utgör ett etiskt problem eftersom jakten efter säl kommer att fortsätta och utökas när beslutet om att tillåta licensjakt träder i kraft i november i år. Däremot är saluföringen av sälprodukter fortsatt förbjuden, och det medför problem att nyttja de sälar som jagas. Jakten behövs för att skydda fisket och därmed behövs även fortsatta möjligheter till handel. Regeringen bör därmed ta fram en strategi för hur den har tänkt agera för att säkerställa att handeln med sälprodukter ska tillåtas igen. Parallellt med det arbetet bör regeringen verka för att medel ur Europeiska

havs- och fiskerifonden ska kunna betalas ut för jakt på säl, men också på skarv, för att stärka incitamenten till jakt.

Louise Meijer (M)

John Widegren (M)

Betty Malmberg (M)

Marléne Lund Kopparklint (M)